

การจัดการ

โลจิสติกส์และ ซัพพลายเชน

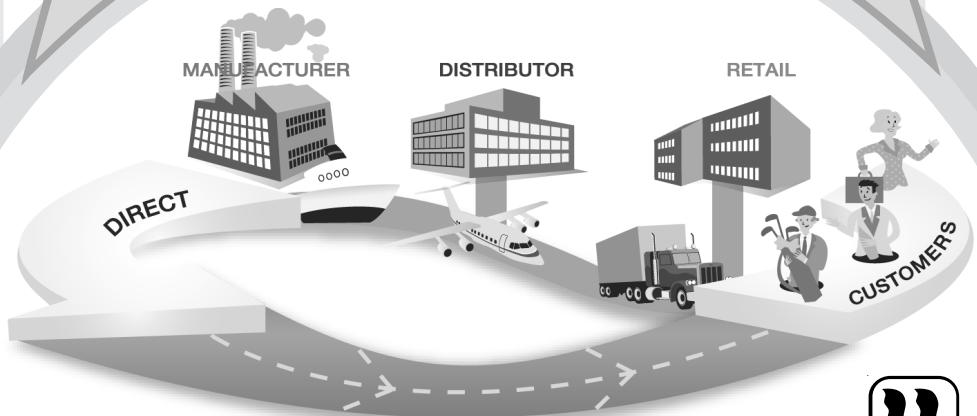
*Logistics and Supply Chain
Management*

การจัดการ

โลจิสติกส์และ ซัพพลายเชน

*Logistics and Supply Chain
Management*

ดร. ทวีศักดิ์ อินพพิทักษ์

การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

ผู้เขียน : ดร. ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์

ราคา 250 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 3 : กรกฎาคม 2554

สงวนลิขสิทธิ์โดย : บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ต จำกัด

จัดพิมพ์โดย : บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ต จำกัด
2387 อาคารรวมทุนพัฒนา ถ. เพชรบุรีตัดใหม่
บางกะปิ ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
โทร. 0-2718-1821 (10 คู่สาย)
แฟกซ์ : 0-2718-1831, 0-2318-4809
<http://www.expernetbooks.com>
e-mail: public@expernetbooks.com

พิมพ์ที่ : บริษัท ออฟเซ็ทพลัส จำกัด
โทร. 0-2461-2161-4

ข้อมูลทางบรรณานุกรมหอสมุดแห่งชาติ

ดร. ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์.

การจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน.--กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ต, 2554.
308 หน้า.

1. การบริหารงานโลจิสติกส์. I. ชื่อเรื่อง.
658.5

ISBN 978-974-414-047-0

คำนำ

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา บทบาทของการจัดการโลจิสติกส์ และห่วงโซ่อุปทานได้รับการยอมรับทั่วไปว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงและมีการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้จำนวนมากเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กรและสมาชิกภายในห่วงโซ่อุปทาน การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศต่างๆ ทำให้บริษัทข้ามชาติที่มีทั้งเงินทุนมากกว่า เทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่าและเทคนิคการบริหารจัดการที่ดีกว่าหลั่งไหลเข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทย ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลายท่านอาจจะเคยได้ยินข่าวการปิดกิจการของผู้ประกอบการภาคการผลิต การขายสินค้าเกษตรของชาวไร่ชาวนาที่มีราคาแพงกว่าสินค้าที่มีการนำเข้าจากประเทศจีน การประท้วงของผู้ประกอบการโซ่ห่วงโซ่อุปทานของประเทศไทยซึ่งตกเป็นข่าวอยู่บ่อยๆ ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของการประยุกต์ใช้เทคนิคและการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานเพื่อสร้างความได้เปรียบในเรื่องของการลดต้นทุนให้ต่ำ เนื่องจากพฤติกรรมกรรมการบริโภคของผู้บริโภคทั่วโลกส่วนใหญ่นิยมซื้อสินค้าที่มีคุณภาพดีและที่สำคัญคือเป็นสินค้าที่มีราคาถูก

โดยสรุปก็คือ โลจิสติกส์เกี่ยวข้องกับการนำสินค้าไป ณ สถานที่ที่มีความต้องการและตามเวลาที่ลูกค้าต้องการ ทั้งนี้การนำเอาสินค้าไป ณ จุดหรือสถานที่ที่ต้องการนี้จำเป็นต้องมีการบูรณาการด้านข้อมูลข่าวสาร การขนส่ง สินค้าคงคลัง คลังสินค้า การเคลื่อนย้ายพัสดุ การบรรจุหีบห่อ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ประสานกันในอันที่จะให้สินค้าหรือวัตถุดิบตั้งแต่การจัดการ การเคลื่อนย้ายสินค้าคงคลังมีต้นทุนและระดับการให้บริการที่เหมาะสม ขณะที่การดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน บริษัทต่างๆ จะมีค่าใช้จ่ายด้านโลจิสติกส์เพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยมีค่าใช้จ่ายด้านสินค้าคงคลัง

เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามหลังปี พ.ศ. 2543 การนำเอาระบบการจัดส่งแบบทันเวลาพอดี (Just-In-Time) เข้ามาใช้กับภาคธุรกิจมากขึ้นเป็นผลให้ค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ค่าใช้จ่ายด้านสินค้าคงคลังก็มีการปรับตัวลดลง

ในหนังสือเล่มนี้ ขอบเขตของการจัดการโลจิสติกส์จะครอบคลุมกิจกรรมและกระบวนการต่างๆ อาทิ การบริการลูกค้า การวางแผนสถานที่ของโรงงาน/คลังสินค้า การพยากรณ์ความต้องการ การจัดหา การจัดการสินค้าคงคลัง การจัดการวัตถุดิบ การขนย้ายวัสดุ การบรรจุหีบห่อ การจัดการกับคำสั่งซื้อ การขนย้ายและการจัดส่ง การบริการช่องทาง การจำหน่าย การกระจายสินค้า คลังสินค้า การจัดเก็บสินค้า การตรวจและ การขนส่ง กิจกรรมการแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ การรักษาความปลอดภัย ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจกรรมโลจิสติกส์มีขอบเขตที่ค่อนข้างกว้างมาก หน้าที่ของผู้บริหารโลจิสติกส์ที่สำคัญคือทำการบูรณาการของกิจกรรมเหล่านี้เพื่อบรรลุเป้าหมายโดยการวางแผนการดำเนินงานและการควบคุมการไหลของสินค้าและบริการ และข้อมูลสารสนเทศผ่านองค์กรอย่างประสานเชื่อมต่อกัน

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าระบบโลจิสติกส์จะเป็นระบบที่เกี่ยวข้องกับการไหลหรือการเคลื่อนย้ายของสินค้า (Physical หมายถึงสิ่งใด ๆ ก็ตามที่สามารถจับต้องได้เช่น สินค้าหรือวัตถุดิบ ธนบัตร เป็นต้น) และการเคลื่อนย้ายของข้อมูลสารสนเทศ (Information หมายถึง คำสั่งซื้อ การส่งผ่านข้อมูลทางอีเมล การโอนเงินผ่านธนาคาร เป็นต้น) ดังนั้นการบริหารจัดการโลจิสติกส์จึงเกี่ยวข้องกับจัดการกระบวนการไหลหรือการเคลื่อนย้ายของสินค้าและข้อมูลสารสนเทศเพื่อมีการไหลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าเพื่อให้มีการไหลโดยมีต้นทุนต่ำที่สุดและมีระดับการให้บริการแก่ลูกค้าสูงที่สุด

เมื่อพิจารณาความหมายของห่วงโซ่อุปทาน (หรือที่เรียกว่าซัพพลายเชน-Supply Chain) หมายถึงการบริหารความสัมพันธ์หรือการประสานกิจกรรมและการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ การบูรณาการของกระบวนการทางธุรกิจที่เริ่มต้นจากผู้บริโภคชั้นสุดท้ายผ่านไปจนถึงผู้จัดจำหน่ายขั้นแรกสุดที่ทำหน้าที่จัดหาสินค้า บริการ และสารสนเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้บริโภคโดยมีต้นทุนรวมที่ต่ำที่สุดและมีการตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้สูงที่สุด ดังนั้นการจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) จึงหมายถึงการประสานกิจกรรมและการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มคุณค่า (Value) ในตัวสินค้าหรือบริการที่จะส่งมอบให้กับลูกค้าโดยมีต้นทุนที่ต่ำที่สุด

ทั้งนี้จากตัวอย่างของการส่งสินค้าเกษตรจากประเทศจีนเข้ามาจำหน่ายในเมืองไทย เราจะพบว่าถ้าไม่มีการจัดการห่วงโซ่อุปทานที่ดี ก็จะทำให้เกิดการไหลหรือการเคลื่อนย้ายที่ไม่ดีหรือไม่มีประสิทธิภาพ เช่นเกษตรกรของจีนมีการนำเอาสารเคมีเข้ามาใช้กับสินค้าเกษตรหรือผลิตผลไม้ที่มีรสชาติหวานบ้างเปรี้ยวบ้าง หน่วยงานสุขอนามัยพืชของจีนไม่ทำการตรวจสอบสินค้าที่ดี ผู้ขนส่งสินค้าขาดการประสานงานกับตัวแทนออกของหรือบริษัทผู้ให้บริการขนส่งสินค้า หรือขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออก ก็จะทำให้กระบวนการไหลหรือการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าถ้าการจัดการห่วงโซ่อุปทานไม่ดี ก็จะทำให้การจัดการโลจิสติกส์ไม่ดีด้วยเช่นกัน

หลายคนอาจจะสงสัยว่ากิจกรรมหรือกระบวนการใดบ้างที่เกี่ยวข้องข้องกับการจัดการโลจิสติกส์ ในส่วนต่อไปจะสรุปกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งจะพบว่ากิจกรรมโลจิสติกส์นั้นเป็นกิจกรรมที่มีขอบเขตค่อนข้างกว้าง โดยจะครอบคลุมตั้งแต่กิจกรรมการเคลื่อนย้ายสินค้า การจัดเก็บสินค้าและบริการ และข้อมูลสารสนเทศจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดที่มีการใช้งาน รวมทั้งยังรวมถึงการนำเอาสินค้าที่เสียหายและวัสดุเหลือใช้กลับมารีไซเคิลหรือนำมาทำลาย นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับศาสตร์หลายสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเชิงปฏิบัติการ การจัดการด้านการตลาด และการจัดการด้านวิศวกรรมอุตสาหกรรมหรือวิศวกรรมขนส่ง เป็นต้น

หนังสือเล่มนี้จะอธิบายความหมายและบทบาทของโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่มีต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรโดยผ่านการลดต้นทุนรวม และการเพิ่มระดับคุณภาพการให้บริการ รวมทั้งยังอธิบายองค์ประกอบหรือกิจกรรมต่างๆ ของระบบโลจิสติกส์ นอกจากนี้ยังนำเสนอกลยุทธ์และเทคนิคโลจิสติกส์และซัพพลายเชนที่นิยมนำมาใช้ในภาคธุรกิจต่างๆ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการกำหนดกลยุทธ์และการนำเอากลยุทธ์โลจิสติกส์และซัพพลายเชนมาประยุกต์ใช้ในองค์กร ทั้งนี้การจัดการโลจิสติกส์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรเปิดใจให้กว้างในการนำเอาเทคนิคใหม่ๆ เข้ามาใช้และเปิดใจยอมรับความคิดเห็นใหม่ๆ ที่หลากหลายมุมมอง ซึ่งเป้าหมายหลักของการจัดการโลจิสติกส์ก็คือการช่วยองค์กรในการลดต้นทุนรวมของธุรกิจให้ต่ำที่สุดและเพิ่มระดับการให้บริการแก่ลูกค้าให้มากที่สุด ผลจากการจัดการดังกล่าวจะช่วยให้อุปสงค์เกิดความพึงพอใจและกลับมาใช้บริการกับองค์กรซ้ำแล้วซ้ำอีก ซึ่งผลลัพธ์สุดท้ายก็จะช่วยให้องค์กรสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	3
สารบัญ	7
บทที่ 1 วิวัฒนาการของระบบโลจิสติกส์	17
* บทนำ	17
* ความหมายของโลจิสติกส์	18
* ความหมายของซัพพลายเชนหรือห่วงโซ่อุปทาน	21
* กิจกรรมต่างๆ ในระบบโลจิสติกส์	24
* ผู้เกี่ยวข้องหลักในระบบโลจิสติกส์	30
* บทสรุป	32
บทที่ 2 การบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับโลก	35
* บทนำ	35
* ความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน	37
* แนวโน้มของการใช้ห่วงโซ่อุปทานโลก	48
* สิ่งท้าทายโลจิสติกส์ระดับโลก	53
* การจัดการโลจิสติกส์ระดับโลก	60
* อนาคตและทิศทางระบบโลจิสติกส์โลก	62
* บทสรุป	63
บทที่ 3 บทบาทและความสำคัญของห่วงโซ่อุปทานระดับโลก	65
* บทนำ	65
* คำนิยาม	68

บทที่ 3 บทบาทและความสำคัญของห่วงโซ่อุปทานระดับโลก (ต่อ)

* ห่วงโซ่อุปทาน	68
* ลักษณะของห่วงโซ่อุปทาน	72
* ความเข้าใจห่วงโซ่อุปทาน	73
* กรอบแนวคิด	74
* กระบวนการห่วงโซ่อุปทาน	75
* การจัดการห่วงโซ่อุปทาน	76
* ห่วงโซ่อุปทานระดับโลก	78
* สิ่งแวดล้อมใหม่ของการบริหารระบบโลจิสติกส์ ระดับโลก	78
* บทสรุป	80

**บทที่ 4 โครงสร้างและกระบวนการจัดการโลจิสติกส์
และห่วงโซ่อุปทานระดับโลก**

* บทนำ	83
* ระบบห่วงโซ่คุณค่า	85
* การรีเอนจินีเรียริ่ง	87
* โครงสร้างของห่วงโซ่อุปทาน	89
* กิจกรรมเหล่านี้คืออะไร	91
* การใช้ความเชี่ยวชาญหลักขององค์กร (Core Competency) และการใช้องค์กรจากภายนอก (Outsourcing)	92

หน้า

บทที่ 4 โครงสร้างและกระบวนการจัดการโลจิสติกส์ (ต่อ)	
และห่วงโซ่อุปทานระดับโลก	
* Scale, Scope and Specialization	94
* การวางสินค้าคงคลังให้ใกล้ตลาดในช่วงเวลาที่เร็วที่สุด (Postponement)	96
* การหน่วงด้านโลจิสติกส์ (Logistics Postponement)	97
* ความหมายของ Full Postponement	100
* ห่วงโซ่อุปทานเสมือนจริง	101
* บทสรุป	102
บทที่ 5 การจัดการการกระจายสินค้าระดับโลก	103
* บทนำ	103
* ความซับซ้อนของการกระจายสินค้า	106
* สิ่งแวดล้อมใหม่ที่เกิดขึ้นกับระบบการกระจายสินค้าระดับโลก	108
* อุตสาหกรรมร้านค้าปลีก	109
* อุตสาหกรรมสิ่งทอ	110
* อุตสาหกรรมยานยนต์	112
* กลุ่มผู้ค้าส่ง	113
* ศูนย์กระจายสินค้า	113
* ระบบโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมค้าปลีก	114

	หน้า
บทที่ 5 การจัดการการกระจายสินค้าระดับโลก (ต่อ)	
* การบูรณาการแนวคิดการกระจายสินค้าระดับโลก	114
* การเปลี่ยนแปลงของเครือข่ายการจัดส่งสินค้า	116
* ตลาดระหว่างประเทศ	118
* โครงสร้างของการกระจายระหว่างประเทศ	118
* Scale and Cross-Docking	119
* การแยกการจำหน่ายออกจากการกระจายสินค้า	121
* ธุรกิจค้าปลีกระหว่างประเทศ	122
* การเติบโตและการขยายตัวของระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	124
* โครงสร้างของระบบการเติมเต็มสินค้าโดยผ่านการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์	125
* บทสรุป	126
บทที่ 6 การจัดการการผลิตระหว่างประเทศ	129
* บทนำ	129
* บทบาทของ Global Logistics ที่มีผลกระทบต่อ Production Management	130
* ความหมายของการบริหารการผลิต	131
* หน้าที่ในการบริหารการผลิต	132
* ประเภทของการผลิตแบ่งตามลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์	135

หน้า

บทที่ 6 การจัดการการผลิตระหว่างประเทศ (ต่อ)

* ประเภทของการผลิตแบ่งตามลักษณะของระบบการผลิตและปริมาณการผลิต	136
* กลยุทธ์การผลิตระหว่างประเทศ	139
* การดำเนินงานการผลิตระหว่างประเทศ	141
* วัตถุประสงค์และแนวนโยบายการผลิตระหว่างประเทศ	141
* ปรัชญาและกลยุทธ์ที่ใช้ในระบบการผลิต	144
* สร้างความได้เปรียบด้วยขนาดของการผลิต (Economy of Scale)	144
* สร้างความได้เปรียบโดยการจัดความสูญเสีย (Waste-free Production)	147
* ระบบคัมบัง (Kanban System)	156
* การวางแผนและการควบคุมการผลิต	157
* ขอบเขตของการวางแผนและควบคุมการผลิต	158
* ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนและควบคุม	158
* วัตถุประสงค์ในการควบคุมปริมาณการผลิต	159
* เทคนิคที่ใช้ในการควบคุม	159
* ขั้นตอนในการควบคุมตามตารางการผลิต	159
* การควบคุมด้วยแผนภูมิแกนต์	160
* การควบคุมโดยใช้เทคนิคของเส้นดุลยภาพ (Line of Balance Technique)	161

บทที่ 6 การจัดการการผลิตระหว่างประเทศ (ต่อ)

* การควบคุมปริมาณงานเข้าและออก (Input-Output Control)	162
* การจัดการด้านคุณภาพ	163
* การจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบและอุปกรณ์	164
* การจัดการสินค้าคงคลังและสายการขนถ่ายสินค้า	165
* บทสรุป	166

บทที่ 7 การบริหารการจัดซื้อจัดหาระดับโลก

* บทนำ	169
* ความหมายของการจัดซื้อและการจัดหา	170
* การคัดเลือกผู้ขายหรือผู้จัดส่งสินค้า	171
* กลยุทธ์ในการจัดซื้อ	177
* ระบบการสั่งซื้อแบบเดิม (Traditional Procurement)	178
* ระบบการจัดซื้อจัดจ้างอิเล็กทรอนิกส์ (e-Procurement)	179
* การจัดซื้อในลักษณะทันเวลาพอดี (Just-In-Time Purchasing)	185
* ระยะการขนส่งขาเข้าและขาออก	188
* การจัดการสินค้าคงคลังสำเร็จรูป	195
* การจัดการคลังสินค้า	196

	หน้า
บทที่ 7 การบริหารการจัดซื้อจัดหาระดับโลก (ต่อ)	
* การสร้างความประทับใจด้วยคุณภาพ และคุณค่าในงานบริการ	202
* คุณภาพการบริการ	206
* ระดับคุณภาพการบริการ	211
* คุณค่าการบริการที่ส่งมอบแก่ลูกค้า	213
* การจัดการความสำคัญกับลูกค้า	220
* การเจรจาจัดซื้อระหว่างประเทศ	226
* การเจรจาต่อรอง	227
* ผลดีและผลเสียของบริษัทนานาชาติ	229
* ผลเสียของประเทศเจ้าบ้านจากการลงทุนของ บริษัทนานาชาติ	229
* การต่อรองทางโทรศัพท์และบันทึกข้อตกลง	231
* บทสรุป	233
บทที่ 8 การจัดการคลังสินค้า	235
* บทนำ	235
* ความหมายของคลังสินค้า	236
* หน้าที่หลักของคลังสินค้า	237
* กิจกรรมหลักของคลังสินค้า	237
* ประเภทของคลังสินค้า	241

บทที่ 8 การจัดการคลังสินค้า (ต่อ)

* ระบบการจัดการคลังสินค้า (Warehouse Management System : WMS)	244
* สูตรการคำนวณต่าง ๆ	248
* การวางแผนผังกำหนดกิจกรรมขาเข้า-ขาออก (Facility)	249
* ทำเลที่ตั้งคลังสินค้า (Location)	252
* การเลือกทำเลที่ตั้งของคลังสินค้าเอกชน	253
* การเลือกทำเลที่ตั้งของคลังสินค้าสาธารณะ	254
* ผังคลังสินค้าและการออกแบบ	254
* การจัดเก็บ (Storage)	255
* เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ใช้ภายในคลังสินค้า (Control Technology/Equipment)	256
* ประเภทของระบบ AS/RS	259
* การวัดผลการปฏิบัติงานคลังสินค้า	266
* เครื่องมือและเทคนิคของการบริหารคลังสินค้า	267
* บทสรุป	270

บทที่ 9 การจัดการสินค้าคงคลัง **271**

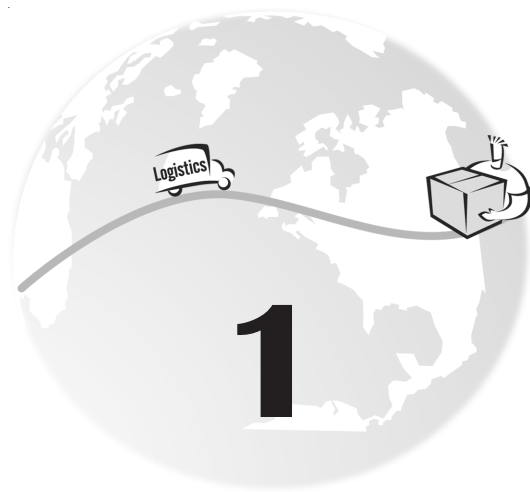
* บทนำ	271
* ความหมายและวัตถุประสงค์ของการบริหารสินค้าคงคลัง	272

หน้า

บทที่ 9 การจัดการสินค้าคงคลัง (ต่อ)

* ประเภทและความสำคัญของสินค้าคงคลัง	273
* หลักการควบคุมสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพ	275
* การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Control System)	276
* ปัจจัยที่กำหนดระดับการลงทุนในสินค้าคงคลัง	285
* การควบคุมสินค้าคงคลัง (Inventory Management)	286
* การหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover)	290
* ประโยชน์ของการจัดการสินค้าคงคลัง	292
* บทสรุป	300
บรรณานุกรม	301
ประวัติผู้เขียน	305

วิวัฒนาการของระบบโลจิสติกส์

บทนำ

กิจกรรมโลจิสติกส์เกี่ยวข้องกับการนำสินค้าไป ณ สถานที่ที่มีความต้องการและตามเวลาที่ลูกค้าต้องการ ทั้งนี้การนำเอาสินค้าไป ณ จุดหรือสถานที่ที่ต้องการนี้จำเป็นต้องมีการบูรณาการด้านข้อมูลข่าวสาร การขนส่ง สินค้าคงคลัง คลังสินค้า การเคลื่อนย้ายพัสดุ การบรรจุหีบห่อ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ประสานกัน ในอันที่จะให้สินค้าหรือวัตถุดิบตั้งแต่การจัดหา การเคลื่อนย้ายสินค้าคงคลังมีต้นทุนและระดับการให้บริการที่เหมาะสม ขณะที่การดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน บริษัทต่างๆ จะมีค่าใช้จ่ายด้านโลจิสติกส์เพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยมีค่าใช้จ่ายด้านสินค้าคงคลังเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม หลังปี พ.ศ. 2549 การนำเอาระบบการจัดส่งแบบทันเวลาพอดี (Just-In-Time) เข้ามาใช้กับภาคธุรกิจมากขึ้นเป็นผลให้ค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ค่าใช้จ่ายด้านสินค้าคงคลังปรับตัวลดลง

โลจิสติกส์มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้เขียนตำราเล่มแรกที่เกี่ยวข้องกับการกระจายสินค้า (Physical Distribution) ไว้เมื่อปี พ.ศ. 2504 ตำราเล่มดังกล่าวได้มีการบูรณาการกิจกรรมการกระจายสินค้าไว้ในเล่มเดียวกัน ต่อมาปี พ.ศ. 2511 ได้มีการตีพิมพ์หนังสือเรื่องการจัดการการกระจายสินค้า (Physical Distribution Management) และในปี พ.ศ. 2514 ได้มีการตีพิมพ์หนังสือการจัดการโลจิสติกส์เล่มแรกที่ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวกับกิจกรรมการขนส่งและการกระจายสินค้าเพิ่มมากขึ้น หลังจากนั้นองค์ความรู้และวิทยาการด้านนี้ได้ขยายขอบเขตเนื้อหาและมีแนวคิดเพิ่มมากขึ้น

ความหมายของโลจิสติกส์

โดยทั่วไปมีผู้ให้คำนิยามของโลจิสติกส์ไว้หลายท่าน ซึ่งคำนิยามดังกล่าวยังไม่มียุติ เนื่องจากมีนักวิชาการที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีคำนิยามที่แตกต่างกัน แต่สาระสำคัญแล้วจะไม่แตกต่างกัน โดยจะแตกต่างกันตรงถ้อยคำที่ใช้ ยกตัวอย่างคำนิยามของโลจิสติกส์ที่มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน อาทิ

Council of Supply Chain Management Professional [2006] ได้ให้ความหมายของการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management) ไว้ดังนี้ การจัดการโลจิสติกส์ คือส่วนหนึ่งของโซ่อุปทานซึ่งเป็นกระบวนการในการวางแผน การนำเสนอ และการควบคุมการไหลที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการเก็บสินค้า บริการ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากจุดเริ่มต้นในการผลิตไปสู่จุดสุดท้ายของการบริโภคเพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

การจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management) คือ กระบวนการของการวางแผน การเตรียม การนำไปใช้และการประเมินผลของทุกหน้าที่ทางโลจิสติกส์ซึ่งสนับสนุนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ

การจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management) คือ [Christopher, 1988] การจัดการเชิงกลยุทธ์ในการจัดซื้อจัดหา การเคลื่อนย้าย และจัดเก็บวัตถุดิบ ชิ้นส่วนและสินค้าคงคลัง (ซึ่งเกี่ยวข้องกับการไหลของข้อมูล) ตลอดทุกหน่วยขององค์กรโดยผ่านช่องทางทางการตลาด เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในด้านต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ

การจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management) หมายถึง [ไฉกบรูก, 2544] กระบวนการวางแผน การปฏิบัติการและการควบคุม การเคลื่อนย้าย และการจัดเก็บสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงการให้บริการและสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่จุดกำเนิดจนถึงจุดการบริโภคสินค้า เพื่อวัตถุประสงค์ในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า

เมื่อพิจารณานิยามที่ได้จากนักวิจัยและแหล่งที่มาต่างๆ เหล่านี้พบว่า ความคล้ายคลึงของการนิยามการจัดการโลจิสติกส์มุ่งเน้นไปที่เรื่องของกระบวนการในการวางแผน การควบคุมการไหลของวัตถุดิบ และข้อมูลจากจุดแรกถึงจุดสุดท้าย โดยที่การจัดการจะอยู่ภายใต้วัตถุประสงค์ที่จะตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ในทิศทางตรงกันข้าม ความแตกต่างของความหมายของการจัดการโลจิสติกส์ที่ได้จากการศึกษา ได้แก่ การนำไปใช้และการประเมิน